

Pro-tukipiste ry

Toimintakertomus vuodelta 2023

Pro-tukipiste on sosiaali- ja terveysalan asiantuntijajärjestö, joka tukee matalan kynnyksen palvelutoiminnallaan seksi- ja erotiikka-alalla toimivia ihmisiä sekä puolustaa heidän oikeuksiaan. Tarjoamme kohderyhmiemme matalan kynnyksen sosiaali- ja terveyspalveluja sekä yhteisöllistä toimintaa Helsingissä, Tampereella ja Turussa sekä valtakunnallisesti verkossa. Tarjoamme kohderyhmäerityistä asiantuntemusta ja tukea ihmiskauppa- ja muiden vakavien rikosten uhreille. Vaikuttamistyöllään Pro-tukipiste luo yhteiskuntaa, jossa seksi- ja erotiikka-alojen palveluita myyvien ihmisten perusoikeudet toteutuvat, ja heidän ei tarvitse kantaa seksityöhön liittyvää stigmaa. Pro-tukipiste vaikuttaa toiminnallaan siihen, että kohderyhmiimme kuuluvat ihmiset eivät joudu hyväksikäytön tai väkivallan kohteeksi ja saavat tarvitsemaansa apua.

1. Yleinen yhdistystoiminta Pro-tukipisteellä

Yhdistys vastaa valtakunnallisesta ja kansainvälisestä vaikuttamistoiminnasta ja palvelujen ylläpitämisestä sekä viestinnästä, asiantuntijayhteistyöstä ja Pro-tukipisteen kokonaistoiminnan yleishallinnosta. Yleishallinto sisältää talous- ja henkilöstöhallinnon sekä yhdistyksen ylläpitämien eri toimintojen kokonaisuuden yhteensovittamisen ja kehittämisen. Yhdistystoiminnan henkilöstöresurssit olivat kertomusvuoden aikana neljä henkilötyövuotta (toiminnanjohtaja, palvelujohtaja, talous- ja hallintopäällikkö ja hallintoassistentti).

Kertomusvuoden merkittävin toimintaympäristön muutos oli sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuun uudistus: sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut siirtyivät kuntien järjestämisvastuusta hyvinvointialueille. Järjestöjen asema uudistuksessa vaihteli suuresti hyvinvointialueittain, mutta yleisesti ottaen hyvinvointialueiden järjestöstrategioiden laatiminen ja yhteistyöpintojen rakentaminen ovat vasta aluillaan ja niiden konkretisoiminen vie vielä aikaa.

Keskustelu järjestötoiminnan rahoittamisen turvaamisesta jatkui myös tällä kertomusvuodella. Kytöistä Veikkaukseen purettiin ja luotiin uutta lainsäädäntöä. Rahoituksen siirtyminen osaksi valtion budjettikehystä vuoden 2024 alusta lukien nostatti sekä toiveita että huolia. Irtautuminen Veikkauksesta ja rahapelaamisesta oli merkittävää eettisesti. Huolta nostatti järjestöautonomian turvaamisen edellytykset ja rahoitustulevaisuuden epävakaisuus osana valtiontaloutta.

Vaikuttamistoiminnassa olivat keskiössä järjestölähtöisen toiminnan tulevaisuus ja seksityöntekijöiden oikeuksia vahvistava ja haavoittuvuuksien riskejä vähentävä politiikka. Vaikuttamistyö sisältyi kaikkeen sidosryhmäyhteistyöhön ja viestintään. Vaikuttamistoiminta oli läsnä kaikilla tasoilla: kansainvälisesti, kansallisesti, alueellisesti ja paikallisesti. Kansainvälistä yhteistyötä tehtiin sekä verkossa että osallistumalla ESWAn¹ järjestämään konferenssiin Brysselissä ja Pro Sentretin 40-vuotisseminaariin Oslossa.

Kansainvälinen keskustelu seksityöntekijöiden oikeuksien vahvistamisesta ja haavoittuvuuden riskien vähentämisestä on kietoutunut keskusteluun seksityön dekriminialisoinnista². Belgia dekriminatoi suostumukseen perustuvan seksityön ensimmäisenä eurooppalaisena maana ja vielä on liian aikaista arvioida belgialaisen mallin toimivuutta. Uutena teemana kansainvälisessä keskustelussa on ollut seksityöntekijöiden osallisuus tutkimuksissa – olemalla osa tutkimustiimiä he ovat olleet mukana suunnittelemassa, toteuttamassa ja analysoimassa tutkimuksen tuloksia.

Pro-tukipisteen viestinnällisinä kärkinä olivat lainsäädännön selkiyttämisen tarve, stigman vastainen työ, seksi- ja erotiikka-aloilla toimivien turvallisuus ja räätälöityjen matalan kynnyksen palveluiden toimivuus. Teemamme olivat erinomaisesti esillä mediassa ja edustamamme näkökulmat tulivat ymmärrettävästi käsitellyiksi.

Yhteistyö kulttuurialan toimijoiden kanssa jatkui. Teattereista yhteistyökumppanina oli Koko-teatteri Helsingistä ja lisäksi teimme yhteistyötä kahden erotiikka-alan arkea kuvaavien dokumenttielokuvahankkeiden kanssa.

Sosiaalisen median kanavina olivat Facebook, Instagram ja thainkielinen Line. Seuratuimpia teemoja olivat Pro-tukipisteen palvelut, seksityöhön liittyvät kansainväliset teemapäivät, verkossa toimivan vertaisryhmän kokoontumisteemat sekä Pro-tukipisteen verkossa tapahtuvaan yhteisölliseen ryhmätoimintaan liittyvät uutisoinnit. Pro-tukipisteen podcast-sarjassa julkaistiin vain yksi Helsingin kaupunginmuseon Horot-näyttelyn tekemisen prosessia käsitellyt juttu.

Yhdistyksen verkkosivut ovat merkittävä viestintäkanava sekä asiakasviestinnässä että vaikuttamisviestinnässä. Verkkosivujen kuvamateriaalia ajankohtaistettiin ja monipuolistettiin.

¹ ESWA, European Sex Workers Rights Alliance

² Dekriminalisoinnilla tarkoitetaan prostituutioerityisen lainsäädännön purkamista siten, että lainsäädännöllistä sääntelyä edellyttävät asiat ovat sisällytettynä yleislainsäädäntöön (ei pelkästään rikoslaki vaan lainsäädäntö yleensä).

Koulutukset ja konsultaatiot liittyivät yleisimmin seksityön ja vastikkeellisen seksin erityiskysymyksiin, Pro-tukipisteen tukityöhön, nykylainsäädännön tilannekuvaan, ihmiskauppaan ja muuhun seksityöntekijöihin kohdistuvaan väkivaltaan sekä matalan kynnyksen työmuotoihin.

2. Järjestölähtöinen matalan kynnyksen palvelutoiminta

Sääntöjensä mukaisesti Pro-tukipiste ylläpitää matalan kynnyksen palveluita tarjoavia alueyksiköitä ja ne sijaitsevat **Helsingissä, Tampereella ja Turussa**. Chat- ja puhelintyö sekä ryhmätoiminta verkossa ovat **valtakunnallisia palveluita**, jotka sisältyvät alueellisten yksiköiden toimintaan. Helsingin ja Tampereen yksiköiden henkilöstöresursseihin on yhteensä kahden henkilötyövuoden määräaikainen resurssilisäys valtakunnallisen työn tarpeen selvittämiseen ja jo kehitettyjen työmuotojen juurruttamiseen osaksi alueyksiköiden työtä. Valtakunnalliseen työhön kuuluu myös ajoittainen jalkautuminen alueyksikköpaikkakuntien ulkopuolelle.

Palvelutoiminnan henkilöstöresurssit kuukausipalkkaisten työntekijöiden osalta olivat 16,4 henkilötyövuotta (htv). Näistä Helsingin alueyksikössä oli 9,6 htv, Tampereen yksikössä 4 htv ja Turun alueyksikössä 2,8 htv. Lisäksi kaikissa yksiköissä käytettiin jonkin verran tuntiperusteista työvoimaa. Palvelutoiminnan kehittämishankkeessa Prodigy -hankkeessa³ työskenteli kaksi hanketyöntekijää heinäkuun loppuun saakka, jonka jälkeen he jatkoivat Helsingin ja Tampereen alueyksiköiden työntekijöinä. Palvelutoiminnan rahoitus koostui Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen STEA:n avustuksista, Sosiaali- ja terveysministeriön tartuntatautien valvonnan määrärahojen valtionavusta ja hyvinvointialueiden järjestöavustuksista.

Kertomusvuosi oli ensimmäinen hyvinvointialueille siirtymisen vuosi. Sotepe-palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen hyvinvointialueille on laaja reformi. Eri hyvinvointialueiden välillä on suuria eroja siinä, miten järjestöyhteistyötä on rakennettu. Helsingin järjestöstrategia on lisännyt yhteistä vuoropuhelua ja yhteistyön rakentaminen on kehittynyt positiiviseen suuntaan. PIRHAN ja VARHAN alueilla prosessit ovat vasta aluillaan. Hyvinvointialueiden palvelujen saavutettavuuden haasteilla on ollut vaikutusta matalan kynnyksen järjestöpalveluiden kysyntään ja palveluohjaukseen.

Sosiaalihuoltolain uudistus toi mukanaan sen, että matalan kynnyksen kohtaamispaikat ja etsivä työ ovat ensimmäistä kertaa kirjattu lakiin ja hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle. Toiminta tulee järjestää yhtessä järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Kertomusvuoden aikana käytiin alueyksikköpaikkakunnilla keskustelua alueellisten etsivän työn verkostojen kanssa siitä, miten laki

³ **Prodigy**-hankkeessa rakennettiin toimiva verkkopalvelujen ja maakuntakäyntien kokonaisuus, jonka avulla kohderyhmällä on mahdollisuus saada palveluita valtakunnallisesti.

vaikuttaa etsivään työhön ja etsivää työtä tekevien tahojen yhteistyössä. Pro-tukipiste järjesti osana Helsingin etsivän työn verkoston toimintaa tilaisuuden, jossa lainvalmistelussa mukana ollut asiantuntija valotti lainsäädännön taustaa. Tilaisuuteen sai osallistua valtakunnallisesti verkon kautta. Muilla alueyksikköpaikkakunnilla teemasta käytiin keskustelua alueellisten etsivän työn verkostojen kesken.

Pro-tukipisteen palvelutoiminnan kokonaisuus koostuu ammatillisista palveluista ja yhteisöllisestä toiminnasta, jotka luovat toisiaan täydentävän matalan kynnyksen palvelukokonaisuuden. Pro-tukipisteen palvelutoiminnan kohderyhmiin kuuluvat kaikki Suomessa oleskelevat, seksi- ja erotiikka-palveluja myyvät ihmiset, jotka tarvitsevat ammatillista apua ja/tai jotka hyötyvät palveluyksiköiden mahdollistamasta yhteisöllisestä toiminnasta sekä seksuaalisen hyväksikäytön tarkoituksiin tapahtuvan ihmiskaupan uhrin. Palveluita käyttävien joukko on hyvin moninainen niin seksityössä toimimisen historialtaan kuin tämän hetken toimintatavoiltaan.

Kertomusvuonna palvelutoiminnan kontaktien määrä pysyi korkealla tasolla, vaikka joissakin työmuodoissa kontaktien kokonaismäärä hieman laskikin edellisvuoteen verrattuna. Muutokset ovat tasoltaan pieniä ja normaalin vuosivaihtelun rajoissa. Yksilöllisessä tuki- ja terveystyössä kertaluontoisten asiakkuuksien määrä väheni ja laaja-alaista tukityötä tarvitsevien osuus nousi. Drop in -kohtauspaikkatoiminnassa käyntien määrä kasvoi kaikissa yksiköissä yhteensä reilulla 500:lla. Käyntien määrät ovat palanneet pandemiaa edeltävälle tasolle. Kontaktien määrät on esitelty työmuodoittain taulukossa:

Palvelutoiminnan kontaktit 2023	Hel-sinki	Tam-pere	Turku	Yhteiset palvelut	Prodigi-hanke	Palvelutoiminta yhteensä
Drop in	2197	394	283			2874
Etsivä työ	637	728	198		8	1571
Yhteydenotot netissä ilmoitaville seksityöntekijöille	1906	1143	1078		56	4183
Yksilöllinen tuki- ja terveystyö	2835	995	893		133	4856
Yhteisöllinen toiminta yksiköissä	245	275	157			677
Verkkoryhmät (valtakunnallinen)				421		421
Chat (valtakunnallinen)				158		158
Yhteensä	7820	3535	2609	579	197	14740

Matalan kynnyksen terveystyön palvelujen kysyntä jatkoi kasvuaan. Syitä kasvuun olivat julkisten palveluiden ruuhkautuminen ja esteet seksitautitesteihin pääsyssä. Ongelmat palveluihin pääsyssä aiheuttavat myös siitä, että julkispalvelujärjestelmään pääsemiseksi tarvitaan entistä enemmän digi- ja muita taitoja.

3. Ihmiskaupan vastainen työ – IKV-työ

Pro-tukipisteen ihmiskaupan vastainen työ (IKV-työ) on sekä asiantuntijatyötä että yksilö- ja yhteisötason työtä hyväksikäytön kohteeksi joutuneen tai hyväksikäytön riskissä olevan asiakaskunnan kanssa. Kertomusvuoden aikana jatkettiin sisäistä yhteistyötä palveluyksiköiden kanssa. Yhteistyö palvelutoiminnan kanssa oli sekä konsultoivaa että konkreettista työparityöskentelyä ja yhteisötason työtä. Ihmiskaupanvastaisen työn henkilöstöresurssi oli kertomusvuoden aikana 1,9 henkilötyövuotta.

Asiantuntijatyö koostuu monesta eri osa-alueesta: vaikuttamistyöstä ja viestinnästä, koulutuksesta ja konsultaatiosta ja sidosryhmien kanssa tehtävästä verkostoyhteistyöstä. Kertomusvuoden aikana siirryttiin tehdyn toimintaympäristöanalyysin perusteella painottamaan väkivallan vastaista työtä ihmiskaupan sijaan. Ihmiskaupan vastainen työ ei kuitenkaan poistu perustehtävästä vaan se on osa väkivallan vastaista työtä.

Vaikuttamistyön keskeisiä foorumeita olivat erilaiset asiantuntijaryhmät ja verkostot. IKV-työ oli jäsenenä ihmiskaupakoordinaattorin asiantuntijaryhmässä ja Helsingin kaupungin ihmiskaupan uhrien asemaa koskevassa työryhmässä. Kertomusvuoden aikana tehtyihin selvityksiin annettiin lausuntoja ja konsultoitui oman kohderyhmän kannalta merkityksellisissä teemoissa tutkijoita ja selvitysten tekijöitä. Vaikuttamistyön ja konsultaation tukeksi valmistettiin yhteistyössä Tussitaikureiden kanssa yksi uusi animaatio Kohti yhteistä ymmärrystä, jossa selkiytetään seksityö, paritus ja ihmiskauppa - käsitteitä. Animaatio on julkaistu verkkosivuilla ja se on vapaasti katsottavissa ja käytettävissä.

Koulutuskysyntä oli kertomusvuotena vilkasta. Koulutus kohdennettiin ensisijaisesti sote-alan sidosryhmille. Kohderyhmille suunnattua lainsäädäntöön liittyvää koulutusta toteutettiin yhdessä palveluyksiköiden kanssa. Väkivaltaan ja ihmiskauppaan liittyvää asiantuntemusta jalkautettiin myös keskeisten viranomaisten verkkokoulutuksen ja oppaiden sisältöihin.

Verkostoyhteistyö oli merkittävä toimintamuoto kertomusvuoden aikana (Seksuaaliväkivaltaa kokeneiden ihmiskaupan uhrien palveluverkostohanke Seive, Neliapila-järjestöt, IKV-verkosto, Seksuaali-oikeusverkosto). Kansainvälistä verkostoyhteistyötä tehtiin aiempaa vähemmän ja yhteistyössä priorisoitiin tiedonhankinta ja yhteistyö eurooppalaisten verkostojen kanssa.

Asiakastyö

Pro-tukipisteellä oli asiakkuudessa 17 väkivallan uhriksi joutunutta ihmistä, joista 7 oli ihmiskaupan ja 10 muun väkivallan uhriksi joutuneita. Asiakastyötä tehtiin yhteistyössä palveluyksiköiden kanssa. Yhteisötason yhteistyössä merkittävin työmuoto on Lyhtytyö, joka tavoitti 42 erikielistä osallistujaa.

IKV-työn asiantuntemus oli alueyksiköiden työn käytössä koko kertomusvuoden ajan. Toimintamuodon asiakastyötä tekevä asiantuntija kävi säännöllisin väliajoin kaikissa alueyksiköissä ja konsultoi myös valtakunnallista tukityötä. Asiakastyön pinnassa tehtiin yhteistyötä poliisin IHKA-ryhmän kanssa yhdessä sovittujen ja Pro-tukipisteen yleisten asiakastyön periaatteiden mukaisesti (yksityisyydensuojan kunnioittaminen, asiakkaan oma suostumus ja päätäntävalta).

4. Hallinto, talous, toimintariskit, henkilöstö ja toimitilat

Hallinto

Taloushallintoa on ulkoistettu siten, että Administer Oy:ltä ostetaan kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelut. Yhdistyksen tilintarkastajana toimii Nexia Oy ja päävastuullisena tarkastajana Piia Makkonen.

Yhdistyksen hallitus kokoontui kertomusvuonna kuusi (6) kertaa. Yhdistyksen sääntömääräiset kokoukset eli kevätkokous pidettiin 17.4.2023 ja syyskokous 31.10.2023. Kertomusvuonna 2023 hallituksen kokoonpano oli:

- Puheenjohtaja Jussi Merikallio, projektipäällikkö, Sosiaali- ja terveystoimiala, Helsingin kaupunki
- Mikko Tamminen, psykiatrian ja päihdepalveluiden johtaja, Sosiaali- ja terveystoimiala, Helsingin kaupunki
- Laura Haurula Karhola, asianajaja, varatuomari
- Riina Katainen, gynekologi, seksuaalineuvoja

Yhdistys valitsi syyskokouksessaan 2023 seuraavan vuoden hallituksen: puheenjohtajaksi projektipäällikkö Jussi Merikallion ja hallituksen jäseniksi Mikko Tammisen, Laura Haurula Karholan ja Riina Kataisen. Yhdistyksen syyskokous antoi hallitukselle oikeuden halutessaan täydentää kokoonpanoan, mikäli sopiva ehdokas löytyy toimintavuoden 2024 aikana.

Talous

Yhdistyksen toiminnan rahoitus perustuu avustuksiin. Yhdistyksen varsinaiseen toimintaan käytetyt tuotot (sisältäen yleisavustuksen) vuonna 2023 olivat yhteensä 1 742 999 euroa, josta omia tuottoja,

jäsenmaksuja ja opintojen ohjauksesta maksettuja korvauksia yhdistykselle kertyi tilivuonna yhteensä 7 445 euroa.

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) vuodelle 2023 myöntämät avustukset olivat yhteensä 1 476 686 euroa. Myönnetty yleisavustus oli 379 020 euroa. Kohdennettuja toiminta-avustuksia tilivuodelle myönnettiin Pro-tukipiste Helsingin toimintaan 498 553 euroa, Pro-tukipiste Tampereen toimintaan 254 012 euroa, ihmiskaupan vastaiseen järjestötyöhön 142 520 euroa (vuoden 2024 alusta väkivallan vastainen työ) ja Pro-tukipiste Turun toimintaan 202 581 euroa.

Prodigy-hankkeelle myönnettiin projektiavustusta toimintavuosille 2021–2022 kaikkiaan 208 635 euroa. Projektiavustusta siirtyi vuodelta 2022 käytettäväksi vuonna 2023 yhteensä 63 732 euroa. Hanke päättyi toimintavuoden 2023 aikana.

Kaikkiaan vuoden 2023 toimintaa rahoitettiin vuodelta 2022 siirtyneillä tai nostamattomilla kohdennetuilla toiminta-avustuksilla, yleisavustuksella ja projektiavustuksilla yhteensä 190 292,58 eurolla.

Vuodelle 2023 myönnettyillä sekä vuodelle 2022 myönnettyillä ja siirtyneillä kohdennetuilla toiminta- ja projektiavustuksilla sekä yleisavustuksella katettiin kertomusvuonna STEA-rahoitteisen toiminnan kuluja kaikkiaan 1 498 973,80 eurolla, joten osa tilivuodelle myönnettyistä kohdennetuista toiminta- ja projektiavustuksista avustuksista siirtyy vuoden 2024 aikana käytettäväksi. STEA-rahoitteisen toiminnan siirtyviä avustuksia vuodelle 2024 on yhteensä 216 254,08 euroa. STEA-avustuksilla rahoitetun toiminnan osuus vuoden 2022 toiminnasta oli 85,8 prosenttia.

Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi tartuntatautien leviämisen ehkäisyyn 160 000 euroa. Avustuksen käyttötarkoituksen mukaista terveystyötä tehtiin Pro-tukipisteen alueyksiköissä Helsingissä, Tampereella ja Turussa ja jalkautumalla valtakunnallisesti muilla paikkakunnilla. Avustuksen osuus vuoden 2023 toiminnasta oli 9,2 prosenttia.

Helsingin kaupungin sosiaalilautakunnan järjestöavustus vuonna 2023 oli 55 000 euroa ja se käytettiin Helsingissä tehtävän etsivän sosiaalityön, jalkautuvan terveystyön ja palveluohjauksen kuluihin. Avustuksen osuus vuoden 2023 toiminnasta oli 3,1 prosenttia.

Tampereen kaupungin järjestöavustus oli 20 000 euroa, jota käytettiin Tampereen yksikön vuokraluihin ja Tampereen yksikössä tehtävään matalankynnyksen terveystyöhön ja seksuaalineuvontaan. Avustuksen osuus vuoden 2023 toiminnasta oli 1,1 prosenttia.

Turun kaupungin järjestöavustus oli 1 594,50 euroa ja se käytettiin Turun yksikön matalankynnyksen terveystyöhön ja seksuaalineuvontaan. Avustuksen osuus vuoden 2023 toiminnasta oli 0,1 prosenttia.

Luentopalkkiosta ja työnohjauksista sekä jäsenmaksuista saatavilla omilla tuotoilla (5 146,96 euroa) katettiin niitä kuluja, joita rahoittajat eivät katso avustuskelpoisiksi, kuten esimerkiksi luotto- ja perintäkulut ja omien tuottojen hankinnasta aiheutuvat kulut. Kertomusvuonna näitä kuluja oli kaikkiaan 1 906,23 euroa. Tuloja ja kuluja seurataan omalla kustannuspaikalla (KP33). Omien tuottojen hankkimisesta aiheutuvat kulut kohdistetaan läpinäkyvästi omiin tuottoihin. Mahdollisella ylijäämällä katetaan myös muiden avustuskohteiden mahdolliset alijäämät. Kertomusvuonna omilla tuotoilla katettiin alijäämää yhteensä 302,43 eurolla. Omilla tuotoilla ja opintojen ohjauksista maksetuilla korvauksilla katettiin koko toiminnan kuluista yhteensä 0,1 prosenttia. Muut omia tuottoja tuottaneet toiminnot, kuten opintojenohjauksista, konsultoinneista ja luennoista saatavat palkkiot kohdenneetaan kustannuspaikoille sen perusteella, kuka työntekijä on laskutettavan toiminnon toteuttanut. Nämä tuotot kirjataan tuloksi avustukselle ja niillä rahoitetaan avustettavaa toimintaa. Kertomusvuonna näitä tuottoja oli kaikkiaan 2 248,04 euroa ja niillä katettiin koko toiminnan kuluista 0,1 prosenttia

Varsinaisen toiminnan rahoituksen lisäksi **lahjoituksia** yhdistys sai kertomusvuonna 1 796,44 euroa ja vuodelta 2022 siirtyi kertomusvuodelle käyttämättömiä lahjoituksia 3 889,78 euroa. Rahankeräysluvan mukaisiin kohteisiin käytettiin näistä varoista yhteensä 1 895,86 euroa ja lisäksi niillä katettiin lahjoitustilin hoitokuluja 190,09 euroa. Rahankeräysluvan hallinnointiin liittyviä pakollisia kuluja olivat rahankeräysluvan viranomaisilmoituksen kulut 120 euroa ja rahankeräyksen vuosittainen tilintarkastus 390,60 euroa. Käyttämättä jääneet lahjoitusvarat (3 089,67 euroa) siirretään vuodelle 2024 käytettäväksi. Rahankeräysluvan mukaisen toiminnan osuus koko toiminnasta oli 0,2 prosenttia.

Kertomusvuoden aikana kriisiauttamista tehtiin yhteisvastuukeräyksen lahjoituksilla. Pro-tukipiste oli **yhteisvastuukeräyksen** kohde vuonna 2017 yhdessä niin sanottujen neliapila -järjestöjen kanssa. Pro-tukipisteen osuus yhteisvastuukeräyksen tuotoista oli 114 498,38 euroa. Keräysvaroja käytettiin vuosien 2017–2022 aikana yhteensä 72 270,73 euroa. Kertomusvuoden 2023 aikana keräysvaroja käytettiin 2 112,42 euroa. Käyttämättä jääneet keräysvarat (40 115,23 euroa) siirretään vuodelle 2024 käytettäväksi. Yhteisvastuukeräyksellä rahoitetun toiminnan osuus koko toiminnasta oli 0,1 prosenttia.

Kertomusvuoden taloudellinen liikkumavara oli riittävä ja jatkuvalla ajantasaisella talouden seurannalla ja suunnittelulla talous saatiin sopimaan rahoitusraameihin. Kertomusvuoden aikana osa henkilöstöstä työskenteli perhe- ja opintovapaiden vuoksi osa-aikaisena tai oli poissa vahvuudesta muista henkilökohtaisista syistä. Tästä syntyvää henkilöstövajetta pyrittiin paikkaamaan määräaikaisilla, osa-aikaisilla ja tuntityöresursseilla sekä lomien aikana osin ostopalveluilla (siivous). Kertomusvuoden aikana henkilöstössä on ollut jonkin verran muutoksia ja vuosille 2023–2024 valtakunnalliseen työhön myönnetty henkilöstöresurssit aloittivat Helsingin ja Tampereen yksiköissä vasta elokuussa 2023. Tästä syystä siirtyvien erien osuus on Helsingin ja Tampereen yksiköiden osalta poikkeuksellisen suuri. Kokonaisuutena siirtyvien osuus pysyi edellisvuoden tasolla.

Vuosittaisen taloussuunnittelun tukena ovat rahavirtalaskelmat, jotka auttavat ennakoimaan mahdollisia likviditeettiongelmia. Kertomusvuonna yhdistyksen likviditeetti on ollut hyvä. Maksuvalmiuden varmistamiseksi pankin kanssa on sovittu, että tarvittaessa shekkitililimiitti voidaan aktivoida viikon varoajalla. Tällä ratkaisulla säästetään luotto- ja limiittimenoissa, mutta varmistetaan maksuvalmius yllättävissä tilanteissa. Kokonaisuudessaan likviditeettiriski on noussut merkittävästi. Likviditeettiongelmiin liittyvät riskit konkretisoituivat monissa järjestöissä kevään 2024 rahoituspäätösten yhteydessä, kun sosiaali- ja terveysministeriön valtionapupäätökset viivästyivät, eikä avustuksia voitu maksaa järjestöille ajallaan. Pro-tukipisteen likviditeetti kesti rahoituspäätösten odottamisen, mutta yhdistyksen hyvä likviditeettitilanne oli poikkeuksellinen, ja jos avustusten maksut viivästyvät tulevaisuudessa, voi tilanne olla yhdistyksen osalta vaikea. Lisäksi yhden merkittävän yhdistyksen toimintaa rahoittavan tahon käytäntönä on, että toiminnasta aiheutuneet kulut laskutetaan jälkikäteen ja tämä saattaa pakottaa yhdistyksen käyttämään limiittiä tulevaisuudessa maksuvalmiuden ylläpitämiseksi aikaisempaa enemmän.

Toimintavuoden aikana palveluksessa oli keskimäärin 29 henkilöä (mukaan luettuna kuukausi- ja tuntipalkkainen henkilöstö). Yhdistyksen kiinteistä kuluista suurin erä on henkilöstökulut. Palkat ja palkkiot toimintavuoden aikana olivat 993 882,17 euroa, pakolliset eläkemaksut 174 779,12 euroa, muut pakolliset sivukulut 32 413,86 euroa ja muut henkilöstökulut (sisältäen mm. työterveyshuollon ja työsuojelurakenteen) 78 990,81 euroa. Henkilöstökulujen osuus yhdistyksen toiminnasta kertomusvuonna oli 73 prosenttia.

Tilinpäätös osoittaa 2 938,30 euroa ylijäämää.

5. Tuleva kehitys

Toimintaympäristön muutos on ollut nopeaa niin kohderyhmän kuin järjestöjen toimintaedellytysten näkökulmasta. Keväällä 2024 laaditaan päivittyvä strategia yhdessä hallituksen, työntekijöiden ja Pro-tukipisteen palveluita käyttävien ihmisten yhteiskehittämisenä. Pro-tukipisteen edellinen strategia-kausi päättyi vuoden 2023 lopussa.

Leikkauspaineet julkisista avustuksista niin valtionavuista kuin hyvinvointialueiden järjestöavustuksista luovat epävarmuutta toimintaedellytyksiin ja jatkuvuuteen. Valtiontalouden tila ja merkittävät leikkauspaineet koskettavat myös järjestöjä. Hallitusohjelmaan on kirjattu 100 milj. € leikkaus sotejärjestöjen rahoitukseen vuonna 2027. Sittemmin on uutisoitu vielä yleisesti lisäleikkausten tarpeesta, joten järjestörahoitukseen saattaa kohdentua jo aiottua suurempia leikkauksia, ja ne saattavat aktivoitua jo ennen vuotta 2027. Myös hyvinvointialueiden taloudellinen tilanne on heikko ja tämä vaikuttaa järjestöjen rahoitukseen. Rahoitusympäristön uhkakuviin tehdään varautumissuunnitelmia hallituksen ja operatiivisen johdon yhteistyönä.

Sosiaalihuoltolaissa etsivä työ ja matalan kynnyksen kohtaamispaikat ovat sisällytetty ensimmäisen kerran lakisääteisen sosiaalihuollon järjestämisvastuusiin. Laki edellyttää hyvinvointialueilta yhteistyötä kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Etsivä työ on yksi merkittävimmistä työmuodoista Pro-tukipisteellä. Sosiaalihuoltolain täytäntöönpanoon liittyvien haasteiden ja hyvien käytäntöjen kartoittamiseksi Pro-tukipiste järjestää valtakunnallisen etsivän työn seminaarin marraskuussa 2024 Helsingissä.

Toimintaan liittyvät riskit

Osana tulevaa kehitystä kuvailtu rahoitusympäristön nopea muutos huonompaan on merkittävä toiminnallinen riski. Lisäksi rahoituksen tason laskeminen on merkittävä ja varsin todennäköinen riski, joka voi konkretisoitua hyvin nopeasti. Järjestöjen paisunut hallinnollinen taakka on edelleenkin merkittävä toiminnallinen riski. Pienetkin muutokset rahoituksessa aiheuttavat sopeuttamistarpeita toiminnassa ja merkittävät avustustason menetykset tarkoittavat toimintojen karsimista. Riskiin valmistaudutaan laatimalla suunnitelmia siitä, miten toiminta sopeutetaan talouden raameihin erilaisissa mahdollisissa muutostilanteissa.

Valtion talouden tasapainotusohjelmassa on monia leikkauksia ja esimerkiksi maahanmuuttopolitiikan linjauksia, jotka osuvat kohderyhmiimme kuuluviin ihmisiin. Samanaikaisesti julkisten palveluiden ruuhkautuminen ja huono saavutettavuus erityisesti mielenterveys- ja päihdepalveluista saattaa lisätä Pro-tukipisteen palveluiden kysyntää. Ihmiset hakevat järjestöistä arkea kannattelevaa tukea jonottaessaan julkisiin palveluihin. Riskinä on, että asiakasmäärät nousevat ja asiakkaiden problematiikka on niin haastavaa, että matalan kynnyksen palveluilla ei avuntarpeeseen pystytä vastaamaan. Riskiä pyritään pienentämään luomalla yhteistyön pintoja ja toimivia palvelupolkuja julkisten palveluiden kanssa. Liikkuvan väestön osalta rajat ylittävien palvelupolkujen ylläpitäminen ja rakentaminen on tärkeää.

Hallintoon käytettävissä olevien resurssien vaje aiheuttaa merkittävän haavoittuvuus- ja henkilöstön ylikuormittumisen riskin. Riski on merkittävä, koska hallinnon ja erityisesti taloushallinnon läpinäkyvyyskriteereistä ei tule tinkiä. Hallinnon kriittiset toiminnat ovat yksittäisten avainhenkilöiden varassa, vaikka läpinäkyvyyden turvaamiseksi ulkopuoliselta palveluntarjoajalta ostetaan kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelut. Yllättävissä ja odottamattomissa tilanteissa riski saattaa konkretisoitua nopeasti. Riskiä on pyritty pienentämään pitämällä yllä hallinnollisten prosessien läpinäkyvyyttä ja hallinnollisia prosesseja kirkastamalla. Rahoittajatahojen kanssa käydään dialogia ratkaisuihin, joita hyödyntämällä hallinnollista taakkaa voitaisiin vähentää.

Ennakoimattomat toiminnalliset riskit liittyvät toimintaympäristössä tapahtuviin odottamattomiin muutoksiin. Toimintaympäristön tilannetta on mahdotonta ennustaa, mutta säännöllisellä

toimintaympäristöanalyysillä pystytään näkemään hiljaisia signaaleja, joihin reagoimalla voidaan tarttua mahdollisiin ongelmiin ajoissa ja ennalta ehkäisevästi.

Henkilöstö

Pro-tukipisteellä työskenteli vuoden 2023 lopussa 23 kuukausipalkkaista työntekijää ja keskimääräinen henkilöstömäärä oli kertomusvuonna 29. Kuukausipalkkaisten lisäksi yksiköissä on työskennellyt kertomusvuoden aikana tuntiperusteisia sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöitä.

Työterveyshuoltopalvelut ostettiin toimintavuoden aikana Pihlajalinnalta. Henkilöstön työnohjaukset toteutettiin kertomusvuoden aikana ryhmätyönohjauksina ja yksilötyönohjauksina tarpeen mukaan eri palveluntarjoajien kanssa. Toimivat työterveyshuollon palvelut ja työnohjaukset ovat oleellinen osa Pro-tukipisteen työsuojelurakennetta.

Toimitilat

Kaikki Pro-tukipisteen toimitilat ovat vuokratiloja. Pro-tukipisteen Helsingin yksikön, terveystyön, IKV-työn (vuoden 2024 alusta VV-työn) ja hallinnon kaikki toiminnot ovat yhteisissä vuokratiloissa osoitteeseen Urho Kekkosen katu 4-6 A/B. Yhteiset tilat käsittävät kokonaisuudessaan 353 neliömetrin tilat 5. kerroksessa. Tilat on jaettu niin, että hallinto, IKV-työ ja pienet neuvottelutilat sijaitsevat A-portaan välittömässä läheisyydessä ja päivystyksen, etsivän työn, koulutuksen ja palvelukeskuksen tilat B-portaan välittömässä läheisyydessä.

Pro-tukipiste Tampereen toimitilat (139 m²) sijaitsevat kaupungin keskustassa osoitteessa Aleksis Kivenkatu 10 E.

Pro-tukipiste Turun toimitilat (105 m²) sijaitsevat kaupungin keskustassa osoitteessa Yliopistonkatu 24 A 18.